THEOLOGISCHE SAMMELHANDSCHRIFT
Entstehungsort unbestimmt, 15. Jh. (datiert u. a. 1447)
Seite 249r
Quelle: https://manuscripta.at/?ID=31301
Copyright: Stams, Zisterzienserkloster

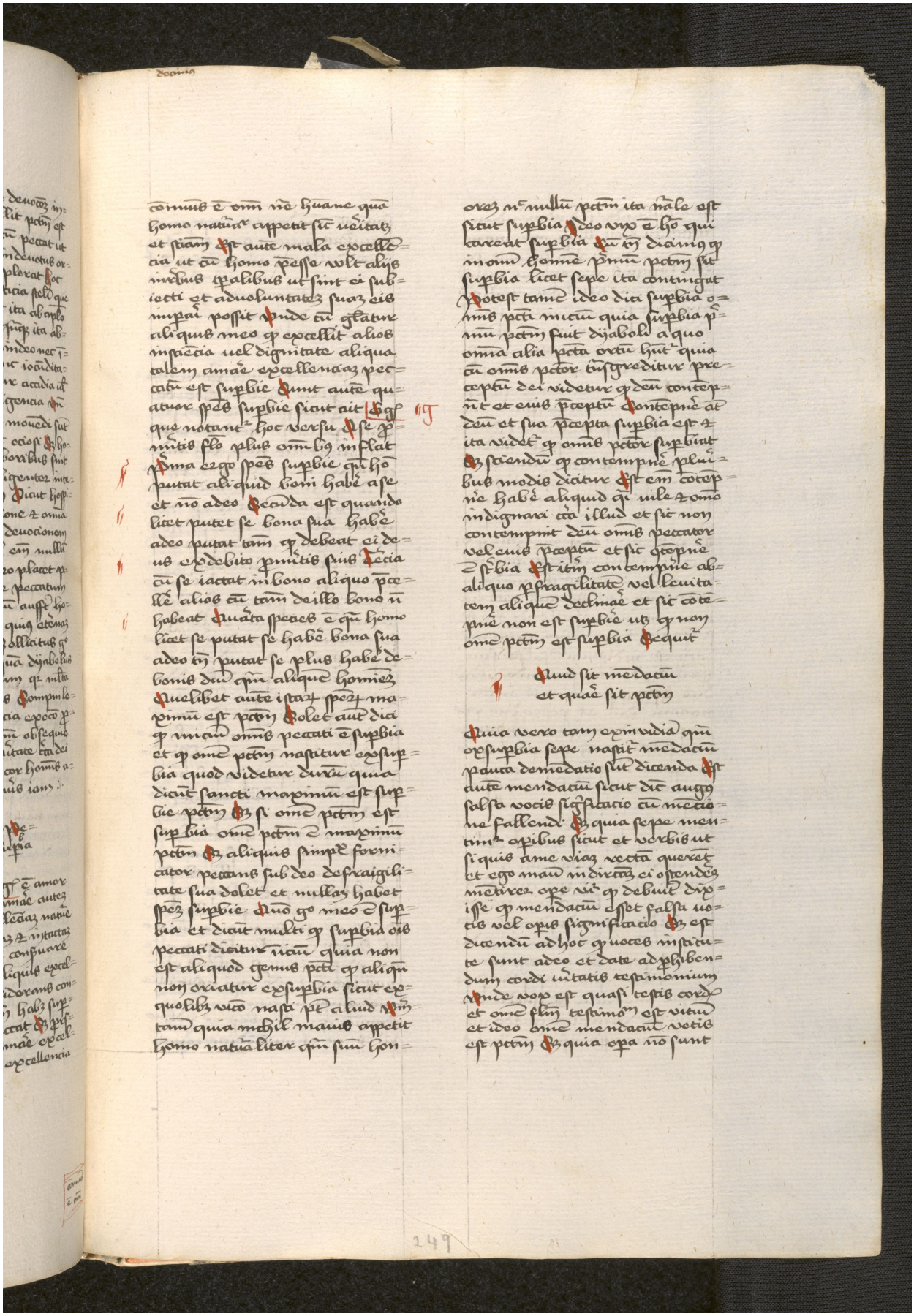

communis et omni nie huiusmodi quo
homo naturae appetit sic uelitatis
et suauis est autem mala excellen-
cia ut ait homo posse uult alios
inferiores ipsi alibus ut sint ei sub-
iecti et ad uoluntatis suae eis
impera possit Unde cum gloriatur
aliquis meo q excellit alios
in scientia uel dignitate aliqua
talem amare excellentiae peccatum est superbie Sunt autem qu-
atuor species superbie sicut ait Magr
que notant hoc versu Se p-
mittis sed plus omni lig in flat
Prima ergo species superbie est ho
putat aliquid boni habere a se
et non a deo Secunda est quando
licet putet se bona sua habere
a deo putat tamen q debeat ei de-
us ex debito premitis sibi Tertia
cum se iactat in bono aliquo pre-
lle alios cum tamen de illo bono in
habeat Quarta species est quando homo
licet se putat se habere bona sua
a deo tm putat se plus habere de
bonis dei quam aliquis homines
Quelibet autem istarum specierum ma-
ximum est peccatum Solet autem dici
q in omni omnis peccati est superbia
et q omne peccatum nascitur ex superb-
bia quod videtur durum quia
dicit sancti maximum est sup-
bie peccatum Et si omne peccatum est
superbia omne peccatum est maximum
peccatum Et aliquis simpliciter fornicator peccans sub deo de fragilitate
sua dolet et nullam habet
speciem superbie Quod go meo est sup-
bia et dicit multi q superbia ois
peccati dicitur vitium quia non
est aliquod genus peccati q aliqui
non oriatur ex superbia sicut ex
quolibet vitio nasci pt aliud Primum
tamen quia nichil mains appetit
homo naturaliter quam sum hon-
orem nec nullum peccatum ita male est
sicut superbia Ideo vnde est qui
careat superbia Quam tm dicimus q
in omni homine primum peccatum sit
superbia licet sepe ita contingat
Potest tamen ideo dici superbia o-
mnis peccatum mortuum quia superbia p-
primum peccatum fuit diabolo a quo
omnia alia peccata ortum habuerunt quia
cum omnis peccator transgreditur pre-
ceptum dei videtur q deum contem-
nit et eius preceptum contemnere at
deum et sua precepta superbia est et
ita videtur q omnis peccator superbiat
Et sciendum q contemnere plu-
ribus modis dicitur Est enim contem-
nere habere aliquid qui nulla et omo
indignari cum illud et sic non
contemnit deum omnis peccator
vel eius preceptum et sic proprie
superbia Est item contemnere ab
aliquo propter fragilitatem vel levitatem aliquem declinare et sic com-
prime non est superbie ut q non
omne peccatum est superbia Sequitur

Quid sit mendacium
et quare sit peccatum

Quia vero tam ex invidia quam
ex superbia sepe nascit mendacium
pauca de mendacio sit dicenda Est
autem mendacium sicut dicit augustinus
falsa vocis significatio cum mente
ne fallendi Et quia sepe men-
tiuntur operibus sicut et verbis ut
si quis ante viam recta quereret
et ego manu in dextra ei ostendens
metiretur ope vel q debuit dicere
ipse q mendacium esset falsi no-
tis vel operis significatio Et est
dicendum ad hoc q voces institu-
te sunt ad et date ad phiben-
dum cordis veritatis testimonium
Unde vox est quasi testis cordis
et omne signum testimonium est vitium
et ideo omne mendacium vitio
est peccatum Et quia opera non sunt